

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN KỶ NIỆM 75 NĂM NGÀY THÀNH LẬP HỘI CHỮ THẬP ĐỎ VIỆT NAM (23/11/1946 – 23/11/2021)

Năm 2021 đánh dấu chặng đường 75 năm lịch sử vẻ vang của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam.

Đây là dịp để mỗi cán bộ, hội viên, thanh thiếu niên, tình nguyện viên Chữ thập đỏ vinh dự, tự hào ôn lại bề dày truyền thống 75 năm của Hội, đồng thời là cơ hội để mỗi người làm công tác nhân đạo thể hiện vai trò, trách nhiệm trong việc kế thừa và phát huy truyền thống nhân ái của dân tộc, thực hiện sứ mệnh nhân đạo cao cả, thiêng liêng mà Đảng, Nhà nước đã giao phó, tiếp tục viết tiếp những trang sử vẻ vang của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam.

I. SỰ RA ĐỜI CỦA HỘI CHỮ THẬP ĐỎ VIỆT NAM

Cách mạng tháng 8/1945 thành công, chính quyền cách mạng còn non trẻ và đứng trước tình thế hiểm nghèo. Đế quốc, thực dân lại rắp tâm gây chiến hòng bắt dân ta trở lại cuộc đời nô lệ. Chính trong những ngày sục sôi khí thế cách mạng ấy, một số nhân sĩ, trí thức yêu nước đứng ra vận động và xin phép thành lập Ban Hồng Thập tự Việt Nam (tổ chức tiền thân của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam ngày nay).

Một ngày đầu xuân năm 1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh gặp và làm việc với đại biểu Ban vận động thành lập Hồng Thập tự Việt Nam. Bác đã hỏi về tình hình lớp cứu thương đang mở, về việc lập Hội, tôn chỉ mục đích và dự kiến chương trình hoạt động, Bác giảng giải về hoạt động của một số Hội Hồng thập tự các nước và một vài tổ chức nhân đạo khác, Bác chỉ dẫn phương hướng hoạt động của Hồng thập tự nước ta và khuyên: “Phải xuất phát từ tình thương yêu nhân dân tha thiết mà góp phần bảo vệ sức khỏe nhân dân và làm mọi việc có thể làm được để giảm bớt đau thương cho họ”.

Ngày 23/11/1946, tại Đại hội đại biểu Hồng thập tự Việt Nam lần thứ nhất diễn ra tại Đình làng Thanh Âm, thị trấn Vân Đình, huyện Ứng Hòa, Hà Tây (nay là Hà Nội), Hội Hồng thập tự Việt Nam chính thức được thành lập. Đại hội suy tôn Chủ tịch Hồ Chí Minh làm Chủ tịch danh dự của Hội và Người là Chủ tịch danh dự của Hội trong suốt 23 năm từ ngày thành lập Hội tới khi Người qua đời. Bác sĩ Vũ Đình Tung được bầu làm Hội trưởng.

Kể từ đó, **ngày 23/11/1946** đã đi vào lịch sử của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam như một mốc son đánh dấu sự ra đời của một tổ chức xã hội nhân đạo quần chúng, do Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập và làm Chủ tịch danh dự đầu tiên. Đây là niềm vinh dự lớn lao đối với cán bộ, hội viên, thanh, thiếu niên, tình nguyện viên Chữ thập đỏ Việt Nam mà không phải tổ chức nào cũng có được.

II. HỘI CHỮ THẬP ĐỎ VIỆT NAM – 75 NĂM XÂY DỰNG VÀ TRƯỞNG THÀNH

Ngay sau khi thành lập, hưởng ứng Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến của Hồ Chủ tịch, hầu hết các hội viên Hồng thập tự đã tích cực tham gia phục vụ tại các mặt trận, tổ chức các trạm cấp cứu, bệnh viện dã chiến, bệnh viện hậu phương. Cũng trong thời gian này, Hội Hồng thập tự Việt Nam phối hợp với Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế tiến hành các hoạt động trao trả tù binh chiến tranh theo đúng tinh thần Luật Nhân đạo quốc tế, góp phần thực hiện chính sách nhân đạo của Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa.

Từ năm 1955 - 1975, Hội hoạt động trong bối cảnh cả nước tập trung cho hai nhiệm vụ chiến lược: Xây dựng chủ nghĩa hội ở miền Bắc và đấu tranh giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Đã có 15 tỉnh, thành phố có tổ chức Hội. Đến cuối năm 1970, toàn Hội có 170.000 hội viên, trong đó có 40.000 thanh, thiếu niên Chữ thập đỏ. Hội viên tích cực tham gia các hoạt động chăm sóc sức khỏe nhân dân, phòng chống sốt rét, sốt xuất huyết, vệ sinh môi trường, tuyên truyền phòng chống dịch bệnh, vận động trồng cây thuốc nam, trợ giúp nhân đạo, tiếp nhận hời hươ

kiều bào, vận động giúp nhân dân sơ tán, đào hầm hào để phòng tránh bom đạn Mỹ, tham gia cứu chữa, vận chuyển thương binh, nạn nhân chiến tranh.

Ngày 05/6/1957, Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi Công hàm tới Chính phủ Liên bang Thụy Sĩ tuyên bố gia nhập 4 Công ước Giơ-ne-vơ về việc bảo hộ nạn nhân chiến tranh. Ngày 04/11/1957, tại cuộc họp của Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế họp ở Niu-ê-li (Ấn Độ), Hội Hồng thập tự Việt Nam chính thức được công nhận là thành viên của Phong trào.

III. HỘI CHỮ THẬP ĐỎ VIỆT NAM-ĐỔI MỚI VÌ SỰ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

Năm 2021, Việt Nam và thế giới tiếp tục phải đối mặt với đại dịch COVID-19 diễn biến nhanh, phức tạp, khó kiểm soát, tác động tiêu cực đến nền kinh tế nhiều quốc gia trong đó có Việt Nam, ảnh hưởng trực tiếp đến những gia đình nghèo, những người có hoàn cảnh khó khăn, thất nghiệp, thiếu việc làm.

Trong bối cảnh đó, các cấp Hội đã tham mưu, chỉ đạo và tổ chức thực hiện các chương trình, kế hoạch công tác bám sát chỉ tiêu Nghị quyết Đại hội các cấp và Nghị quyết Đại hội Chữ thập đỏ toàn quốc lần thứ X với nhiều cách làm sáng tạo, linh hoạt, từng bước gắn với công nghệ thông tin, đạt hiệu quả cao, nổi bật là công tác tham gia phòng, chống dịch bệnh COVID-19. Các phong trào lớn của Hội như: Phong trào “Tết vì người nghèo và nạn nhân chất độc da cam”, “Tháng Nhân đạo” cũng được triển khai linh hoạt, phù hợp với bối cảnh dịch bệnh COVID-19 với các mô hình hoạt động sáng tạo, hiệu quả như: “Chợ Nhân đạo”. Đặc biệt, trong cuộc chiến khốc liệt và đầy cam go với những nỗ lực và quyết tâm ngăn chặn, đẩy lùi dịch bệnh ấy có những nỗ lực không ngừng nghỉ, không ngại hiểm nguy đến sức khỏe, tính mạng của cán bộ, hội viên, tình nguyện viên Chữ thập đỏ với mục tiêu hướng về cộng đồng, sát cánh cùng bà con nhân dân, những người có hoàn cảnh khó khăn, yếu thế trong xã hội. Với tinh thần Chữ thập đỏ “Vì mọi người, ở mọi nơi”, bằng tấm lòng nhân ái, sự hy sinh thầm lặng, sự sẻ chia sâu sắc, những tình nguyện viên Chữ thập đỏ đã tham gia vận chuyển, hỗ trợ hàng hóa, trang thiết bị y tế cho các lực lượng tuyến đầu và người dân ở khu cách ly, phong tỏa; tổ chức các Phiên chợ nhân đạo, gửi những món quà ấm lòng mùa dịch; tham gia các bếp ăn tình thương chăm lo bữa ăn cho các lực lượng trực chốt; tham gia hỗ trợ lực lượng y tế lấy mẫu xét nghiệm cộng đồng, tiêm vắc xin. Hội Chữ thập đỏ các cấp cũng tích cực vận động, tiếp nhận nguồn lực từ các nhà hảo tâm, các doanh nghiệp tại địa phương để kịp thời hỗ trợ người dân tại những vùng dịch, những địa phương đang là “tâm dịch”.

Tổng giá trị hoạt động nhân đạo của các cấp Hội 6 tháng đầu năm 2021 đạt trên 2.700 tỷ đồng, trợ giúp trên 10,3 triệu lượt người có hoàn cảnh khó khăn (hiệu quả hoạt động đạt trên 8,7 lần kinh phí Nhà nước cấp cho Hội).

Chiến lược “Phát triển Hội Chữ thập đỏ Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn 2045” với chủ đề “Đổi mới vì sự phát triển bền vững” triển khai thực hiện những nội dung về đảm bảo an sinh xã hội, phòng chống thiên tai, chăm sóc sức khỏe nhân dân trong Chiến lược phát triển kinh tế xã hội 10 năm (2021-2030) được thông qua tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng và vận dụng một cách sáng tạo Chiến lược 2030 của Hiệp hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế, đổi mới mạnh mẽ cách thức hoạt động dựa trên 05 nền tảng: Hỗ trợ và phát triển các cấp Hội địa phương; truyền cảm hứng và huy động tình nguyện viên; đảm bảo niềm tin và trách nhiệm giải trình; chuyển đổi kỹ thuật số; thúc đẩy hoạt động hợp tác quốc tế và ngày càng phát huy vai trò của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam trong Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế.

Chiến lược phát triển Hội Chữ thập đỏ Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 coi việc xây dựng các cơ quan chuyên trách của Hội tinh gọn, vững mạnh; phát triển quan hệ đối tác bền vững với các cơ quan, tổ chức trong và ngoài Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế; tham mưu xây dựng và thực thi cơ chế, chính sách, quy chế phối hợp trong hoạt động nhân đạo, từ thiện là những nhiệm vụ then chốt; Coi công tác xã hội trong lĩnh vực nhân đạo, tuyên truyền các giá trị nhân đạo là nhiệm vụ nền tảng, có tính chi phối cao; triển khai các hoạt động

phòng ngừa và ứng phó thảm họa, xây dựng và chuyển giao mô hình cộng đồng an toàn; chăm sóc sức khỏe trong tình huống khẩn cấp, lồng ghép công tác hiến máu tình nguyện với hiến mô, bộ phận cơ thể người là nhiệm vụ nền tảng; Coi việc phát triển lực lượng tình nguyện viên, tổ chức hiệu quả hoạt động sơ cấp cứu, xây dựng và nhân rộng mô hình sản xuất, dịch vụ vì mục tiêu nhân đạo là nhiệm vụ đột phá.

Trong giai đoạn tới, các cấp Hội Chữ thập đỏ cần tập trung tổ chức hiệu quả các mô hình, hoạt động nhân đạo, tuyên truyền mạnh mẽ các giá trị nhân đạo, đề cao niềm tin và trách nhiệm giải trình, phát huy những giá trị cốt lõi của Hội Chữ thập đỏ: Nhân đạo, vô tư, tự nguyện, chuyên nghiệp, minh bạch, thích ứng, hiệu quả, kiến tạo môi trường, truyền cảm hứng cho các hoạt động nhân đạo, từ thiện; phát triển mạnh mẽ lực lượng, đội hình tình nguyện viên; Xây dựng, triển khai chuyển đổi số trong hệ thống Hội để từng bước thích ứng và hội nhập công nghệ 4.0...nhằm hướng tới mục tiêu “Đổi mới vì sự phát triển bền vững”.

IV. 5 ĐIỂM TỰ HÀO VỀ HỘI CHỮ THẬP ĐỎ VIỆT NAM (Những khác biệt của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam với các tổ chức khác)

1. Hội Chữ thập đỏ Việt Nam được Ban Bí thư Trung ương Đảng trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo thông qua Đảng đoàn, 2 lần ban hành Chỉ thị (Chỉ thị số 14/CT-TW ngày 07/9/1987 về “Củng cố tổ chức, phát huy tác dụng tích cực của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam” và Chỉ thị số 43/CT-TW ngày 08/6/2010 “Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam”), đồng ý cho Hội triển khai “Tháng nhân đạo” từ năm 2018.

2. Hội Chữ thập đỏ Việt Nam luôn được các đồng chí lãnh đạo cao nhất của Đảng, Nhà nước quan tâm và nhận làm Chủ tịch danh dự: Chủ tịch Hồ Chí Minh (1946-1969); Tổng Bí thư Đỗ Mười (1995-2001); Chủ tịch nước Trần Đức Lương (2001-2012); Chủ tịch nước Trương Tấn Sang (2012-2017); Chủ tịch nước Trần Đại Quang (2017-2018); Từ 2019 đến nay là Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. 2 lần Nhà nước tặng thưởng Hội Huân chương Hồ Chí Minh (năm 1998, 2011).

3. Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ quan tâm. Thủ tướng Chính phủ 2 lần ban hành chỉ thị (Chỉ thị số 254/TTg ngày 16/5/1994 về việc các cấp chính quyền hỗ trợ và tạo điều kiện nâng cao hiệu quả hoạt động của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam; Chỉ thị số 18/CT-TTg ngày 09/7/2018 về “Nâng cao hiệu quả công tác nhân đạo và hoạt động chữ thập đỏ trong tình hình mới”). Năm 2018, lần đầu tiên Thủ tướng Chính phủ ký phê duyệt Điều lệ Hội.

4. Quốc hội ban hành Luật hoạt động Chữ thập đỏ ngày 03/6/2008 và có hiệu lực từ ngày 01/01/2009.

5. Hội Chữ thập đỏ Việt Nam là thành viên tích cực trong Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế. Phong trào gồm 03 thành phần: Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế, Hiệp Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế, 192 Hội Chữ thập đỏ/Trăng lưỡi liềm đỏ quốc gia thành viên.